

І житиме митець у кожнім слові

Приємно, що ім'я Леоніда Куліша не забувається, його згадують, пам'ятають, читають і видають. І ось знову випала приємна нагода для зустрічі з багатограним талантом митця, бо в ньому велика притягуюча сила, яка інтригує, захоплює, заворожує, змушує дослухатися до найтонших струн душі, де народжуються світові шедеври мистецтва, які прославляють авторів далеко від сьогодення. У районному Будинку культури відбулася презентація нової збірки видатного українського письменника «Смішинки для дорослих і Маринки». Ця книга є двадцять восьмою у творчому арсеналі видатного українського письменника. Тут вміщені нові твори, які до цього були в рукописах і не публікувалися за життя Леоніда Зіновійовича. Для дорослих це гуморески, мініатюри, співанки, каламбури й словничок-жартівничок, а для дітей – вірші, загадки й казки. Художньо оформив книгу наш земляк, майстер різьби по дереву й художник Едуард Андрикевич. А випурхнула вона у світ завдяки небайдужим людям: народних депутатів України першого, четвертого та шостого скликань Миколи Шершуна, а також нинішнього – Миколи Кучерука, колективу Сарненського педагогічного коледжу РДГУ (директор Петро Горкуненко) та відділу культури й туризму Сарненської РДА (начальник Наталія Чорна).

Першими на сцену ведуча дійства, методист РБК Зоя Федорчук запросила заступників голів райдержадміністрації Тетяну Сухареву та районної ради Валентина Цупріяна. Тетяна Євгеніївна зокрема наголосила, що твори земляка пронизані теплом і добром, тому вони вічні. Ця книга наповнена людською життєвою мудрістю й добрими сходами проросте в серцях громадян. А Валентин Станіславович висловив сподівання, що це не останнє видання талановитого автора.

Для редактора книги «Смішинки для дорослих і Маринки», заслуженого журналіста України, члена Національної спілки письменників України, автора багатьох книг Петра Велесика це ніби ще одна своєрідна зустріч із колегою, людиною, з якою поєднувала багаторічна дружба. Повідав Петро Якович, що з Леонідом Кулішем пліч-о-пліч пройшли чималий творчий шлях. Найважчим у редагуванні збірки було для нього написати біографічну довідку, в якій ідеться, що автор уже відійшов за обрій. Але залишив по собі книгу - сильну, незрівнянну, багатогранну, художньо вивершену, достойну Леоніда Куліша.

З метою увіковічення пам'яті українського поета й прозаїка, творчість якого номінувалась на здобуття Всеукраїнської літературної премії ім. Лесі Українки, за підтримки голів райдержадміністрації, районної ради, з ініціативи творчої групи Георгія Александровича заснували обласну премію в галузі дитячої літератури імені Леоніда Куліша-Зіньківа, яка присуджується один раз у два роки письменникам, котрі своєю творчістю популяризують українську книгу, сприяють національно-патріотичному вихованню молодого покоління, любові до рідної землі. Першими її лауреатами стали відомі в Україні письменники Євген Шморгун і Ростислав Солоневський, а в минулому році й автор цих рядків, який поділився спогадами про свого учителя-наставника, що подарував не одну усмішку мільйонам співвітчизників і тим поколінням дітей, які виростили ще й на його скоромовках, колискових, лічилках, казках...

Леонід Куліш мав великий талант пересмішника, його вислови вражали дотепністю й актуальністю. З метою пропагування творчості великого гумориста, виявлення та розвитку молодих талантів розмовного жанру в районі започатковано огляд-конкурс читців-декламаторів, який проводиться один раз у два роки. Фінальний етап другого конкурсу відбувся в минулому році в його рідному Кричильську. Свої таланти в декламуванні продемонстрували переможці вікових категорій: учень Сарненської спеціалізованої школи розвитку № 5 Дмитро Мельник, Іванна Ткач із с. Волоша, Надія Бородавко з Кричильська, яка майстерно прочитала напам'ять легенду «Дівочий брід», і

Тереза Круглик із Люхчі, котра довела до реготу всіх присутніх у залі прозовою гуморескою.

Кричильський сільський голова Микола Дорожко розповів про те, що односелець був палким уболівальником футболу, його сини грали за місцеву команду, а нині навчається грати й онук. Щороку проводиться футбольний турнір, присвячений світлій пам'яті земляка, на який приїжджають навіть із сусідніх районів. А вчитель історії місцевої одинадцятирічки Надія Шульгата сказала, що Леонід Зіновійович у спілкуванні був людиною простою й доброзичливою, не було в нього пихи, зоряної хвороби. Учителям любив писати дотепні та влучні дружні шаржі, та в жодному випадку не образливі.

Тридцять вісім років топтав стежину Леонід Зіновійович до порогу рідної школи, де навчав молодь любити свій край, історію. Учням подобались його уроки, тому що вони були пересипані жартами й веселими оповідками. Умів учитель доступно, ненав'язливо донести свою думку до дитячих душ. А вчителі історії завдячують йому за те, що залишив великий краєзнавчий матеріал. У першу чергу це легенди рідного краю, якими послуговуються у своїй роботі. Леонід Куліш був справжнім дослідником, краєзнавцем, великим патріотом Сарненщини. Його творчість досі використовують у практичній діяльності і учні, і вчителі, й краєзнавці... І вихід книги письменника у світ – це велика подія. В місцевій школі створили експозицію. Там розміщені його фотографії, документи, нагороди, відзнаки, особисті речі, у тому числі й друкарська машинка, канцелярське приладдя, листи від вдячних читачів, односторонніх-письменників й навіть ті, які йому вже не судилося прочитати. Колеги великого вчителя горді, що разом працювали, й свято шанують пам'ять про нього.

Палким прихильником гумору був і залишається його друг, член Національної спілки журналістів України Михайло Кика, який гідно продовжує справу свого старшого колеги й наставника, несе до глядачів дотепні слова великого гумориста. Й того дня поділився з присутніми своїм хистом читати гумор. Учителька української мови та літератури Сарненської ЗОШ № 4 І-ІІІ ст. Ольга Старовецька подякувала Поліській землі за те, що народила такого славного талановитого сина. Його твори зрозумілі й дорослим, і дітям. Під силу було класику дитячої літератури проникнути в психологію дитини та її очима подивитися на світ. Книги Л. Куліша часті гості на уроках літератури, особливо літератури рідного краю, позакласного читання. Щороку в районній дитячій бібліотеці проводиться районний етап Всеукраїнського конкурсу «Найкращий читач року». Варто відзначити, що підростаюче покоління цікавиться творчістю Леоніда Куліша, читає твори свого земляка, а в анкетуванні про письменників Сарненщини його ім'я називають першим.

«Пам'ять спогад береже» - так говорять, коли по-справжньому пам'ятають. Студенти Сарненського педагогічного коледжу не просто пам'ятають, а й вивчають його творчість. Вони одними з перших відгукнулися на пропозицію допомогти у видавництві нової книги письменника. Тож разом із викладачем дитячої літератури Світланою Ясак прийшли мовити слово й поради за приємну подію. Леонід Куліш уміє захопити, зацікавити дітвору вчинками героїв, віршованим ладом, художніми засобами й багатою мовною палітрою. Він був не тільки письменником-гумористом, а й прекрасним поетом-ліриком. У творчій співпраці з харківським композитором Миколою Ведмедерею написали сотні пісень, які співають не лише на Сарненщині, а й по всій Україні. На його слова писав музику й наш місцевий композитор Віктор Торчик. А музою до написання віршів цього жанру була вірна супутниця життя, порадниця й помічниця, дружина Галина Олексіївна, яка й збрала до купи всі ті чорнові роботи, рукописи чоловіка й загорілася бажанням видати нову книгу. З її вуст прозвучала подяка всім людям, які доклали зусилля, аби збірка змогла б дійти до свого читача, які цінують творчість Леоніда Зіновійовича. Розповіла про те, яким великим дітолюбом він був, як любив своїх онуків, але не довелося побачити, як вони зростають.

Начальник відділу культури й туризму РДА Наталія Чорна вручила Галині Куліш квіти й привітала з днем народження нової збірки й запевнила, що життя письменника-земляка продовжується в його творах, дітях, онуках. Ключами його слів відчиняються миттєвості життя людини, сердець, душ. До його спадщини, як до цілющого джерела, й через сотні літ припадатимуть сучасники й нащадки, черпаючи силу в творах, любов до поліської землі, материнської мови, рідного народу.

Під час презентаційної програми звучали пісні на слова Леоніда Куліша у виконанні народного аматорського фольклорно-автентичного колективу «Троян» (с. Люхча), вокального тріо Кричильського СБК (Наталія Банацька, Надія Бородавко, Валентина Харечко), хореографічного колективу Будинку дітей і молоді «Вояж» (соліст Михайло Кика) та запального танцю «Полька» (керівник Михайло Володько), народного аматорського вокального ансамблю «Намисто» РБК (керівник Микола Угрін), а також гуморесок учасниці II районного етапу Всеукраїнського конкурсу «Найкращий читач року» Ілони Гаврилович з с. Яринівка. На згадку про зустріч Галина Куліш: дружина, упорядник збірки «Смішинки для дорослих і Маринки» - подарувала учасникам презентовану книгу, як добру пам'ять про її чоловіка.

Василь ТИТЕЧКО.